

C.S. Lewis

FERIGI ȘI ELEFANȚI

ȘI ALTE ESEURI
DESPRE CREȘTINISM

„Unii oameni au pretenția că văd sporii de ferigă, dar nu zăresc
un elefant la zece metri depărtare, ziua în amiaza mare.”

HUMANITAS

FERIGI ȘI ELEFANȚI

Într-o zi, când eram în vârstă de zece ani, am mers cu părinții mei la o excursie în pădurea din apropierea casei noastre. Pădurea era foarte frumoasă, cu multe copaci mari și tineri, și cu multe flori colorate. Am mers pe o cale îngustă, și am văzut multe animale mici, cum ar fi iepuri și șoareci. Când am mers mai departe, am văzut un elefant mare și bătrân, care se odihnea pe o rășină. El avea o piele foarte uscată și era foarte înalt. Am rămas uimiciți să-l vedem atât de aproape. Părinții mei mi-au spus că el era unul din cei mai bătrâni elefanți din pădurea noastră. El se odihnea acolo de foarte mult timp, și era foarte înțelept. Am stat lângă el pentru o vreme, și am văzut că el se mișca foarte ușor, deși era atât de mare. Am rămas foarte impresionați de el, și am hotărât să-l vizităm din nou în zilele următoare. Când am mers înapoi acasă, am povestit tuturor despre elefantul pe care îl văzusem. Ei au fost foarte interesați de povestea noastră, și au spus că elefantul era foarte interesant. Am rămas foarte mulțumiți de excursia noastră, și am hotărât să mergem din nou în pădurea noastră în zilele următoare.

Într-o zi, când eram în vârstă de zece ani, am mers cu părinții mei la o excursie în pădurea din apropierea casei noastre. Pădurea era foarte frumoasă, cu multe copaci mari și tineri, și cu multe flori colorate. Am mers pe o cale îngustă, și am văzut multe animale mici, cum ar fi iepuri și șoareci. Când am mers mai departe, am văzut un elefant mare și bătrân, care se odihnea pe o rășină. El avea o piele foarte uscată și era foarte înalt. Am rămas uimiciți să-l vedem atât de aproape. Părinții mei mi-au spus că el era unul din cei mai bătrâni elefanți din pădurea noastră. El se odihnea acolo de foarte mult timp, și era foarte înțelept. Am stat lângă el pentru o vreme, și am văzut că el se mișca foarte ușor, deși era atât de mare. Am rămas foarte impresionați de el, și am hotărât să-l vizităm din nou în zilele următoare. Când am mers înapoi acasă, am povestit tuturor despre elefantul pe care îl văzusem. Ei au fost foarte interesați de povestea noastră, și au spus că elefantul era foarte interesant. Am rămas foarte mulțumiți de excursia noastră, și am hotărât să mergem din nou în pădurea noastră în zilele următoare.

Născut în Irlanda în 1898, C.S. Lewis a studiat la Malvern College timp de un an, după care și-a continuat studiile în particular. A obținut cu distincție o triplă licență la Oxford și a fost profesor la Magdalen College, precum și unul dintre diriguitorii acestui colegiu între 1925 și 1954. În 1954 a devenit profesor de literatură medievală și renescentistă la Cambridge. A fost un excepțional și îndrăgit conferențiar și a avut o influență profundă și durabilă asupra elevilor săi. C.S. Lewis a fost mulți ani ateist; și-a descris convertirea în *Surprised by Joy* (*Surprins de Bucurie*, Humanitas, 2008): „În ultimul trimestru din 1929 m-am dat bătut, am recunoscut că Dumnezeu este Dumnezeu... Eram, pesemne, în seara aceea cel mai șovăielnic și mai abătut convertit din toată Anglia.” Această experiență a fost cea care l-a făcut să înțeleagă nu numai apatia, ci și refuzul activ de a accepta religia, iar ca scriitor creștin, dăruit fiind cu o minte deosebit de strălucitoare și de logică și cu un stil limpede și viu, a fost fără egal. *Miracles*, *The Four Loves*, *The Problem of Pain* (trad. rom. în volumul *Despre minuni. Cele patru iubiri. Problema durerii*, Humanitas, 1997), *The Screwtape Letters* (*Sfaturile unui diavol bătrân către unul mai tânăr*, Humanitas, 2003), *Mere Christianity* (*Creștinism, pur și simplu*, Humanitas, 2004), *Of This and Other Worlds* (*Despre lumea aceasta și despre alte lumi*, Humanitas, 2011), precum și postuma *Prayer: Letters to Malcolm* (*Rugăciune: Scrisori către Malcolm*) sunt numai câteva dintre cele mai bine vândute opere ale sale. A scris și cărți pentru copii și science-fiction, pe lângă multe lucrări de critică literară. Operele sale sunt cunoscute de milioane de oameni, pretutindeni în lume, prin traduceri. S-a stins din viață la 22 noiembrie 1963, în locuința sa din Oxford.

Emanuel Conțac este lector universitar la Institutul Teologic Pentecostal din București și doctor în filologie al Universității din București. A mai tradus: John Stott, *Puterea predicării* (2004); Stanley Grenz et al., *Dicționar de termeni teologici* (2005); Moisés Silva și Walter Kaiser, *Introducere în hermeneutica biblică* (2006); Gordon Fee, *Exegeza Noului Testament* (2006); Douglas Stuart, *Exegeza Vechiului Testament* (2006); Arthur G. Patzia și Anthony J. Petrotta, *Dicționar de termeni biblici* (2008); C.S. Lewis, *Surprins de Bucurie* (2008).

C.S. Lewis

FERIGI ȘI ELEFANȚI ȘI ALTE ESEURI DESPRE CREȘTINISM

Traducere din engleză și note de
Emanuel Conțac

Prefață de
Walter Hooper

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Pe copertă: Hieronymus Bosch, *Grădina deliciilor* (detaliu)

Redactor: Silviu Nicolae

Coperta: Angela Rotaru

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corector: Iuliana Pop

DTP: Iuliana Constantinescu

Tipărit la Accent Print – Suceava

C.S. Lewis

Fern-seed and Elephants and Other Essays on Christianity

© C.S. Lewis Pte. Ltd. 1975

Published by Humanitas under license from the C.S. Lewis Company Ltd.

All rights reserved.

© HUMANITAS, 2011, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LEWIS, C.S.

Ferigi și elefanți și alte eseuri despre creștinism /

C.S. Lewis; trad. și note: Emanuel Conțac; pref.: Walter Hooper. –

București: Humanitas, 2011

ISBN 978-973-50-3150-3

I. Conțac, Emanuel (trad.)

II. Hooper, Walter (pref.)

28

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408.83.50, fax 021/408.83.51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30 / 0372 189 509

Cuprins

<i>Nota traducătorului</i>	7
<i>Prefața editorului britanic</i>	9
Mădulare unii altora	
<i>Un discurs</i>	15
Studiu în vreme de război	
<i>O predică</i>	33
Despre iertare	
<i>Un eseu</i>	49
Istoricism	
<i>Un eseu</i>	54
Ultima noapte a lumii	
<i>Un eseu</i>	78
Religie și rachete	
<i>Un eseu</i>	101
Eficacitatea rugăciunii	
<i>Un eseu</i>	112
Ferigi și elefanți	
<i>Un discurs</i>	121

Nota traducătorului

Ca și în cazul traducerii autobiografiei lui C.S. Lewis (*Surprins de Bucurie*, Editura Humanitas, 2008), pentru prezenta colecție de eseuri am avut parte de sprijinul neprețuit al lui Paul Leopold (din Suedia), care mi-a oferit lămuririle necesare pentru acele pasaje ce pun la încercare priceperea exegetică a traducătorului. Îi mulțumesc, deplin convins că, fără aportul lui, misiunea mea ar fi fost mult mai grea.

Arend Smilde (din Olanda), un bun cunoscător al scrierilor lui C.S. Lewis, a tradus deja în olandeză douăzeci și opt de eseuri ale acestuia, printre care se numără și cele opt cuprinse în volumul *Ferigi și elefanți*. Cu permisiunea lui, multe dintre comentariile lămuritoare redactate de el au fost introduse în prezenta ediție. Acestei generozități am căutat să-i răspund după propriile puteri, trimițându-i modesta mea contribuție la impresionanta colecție de note pe care a alcătuit-o de-a lungul anilor, cu migală și cu erudiție. Nu în ultimul rând, datorez mulțumiri filologului Ștefan Colceriu, care mi-a dat ajutor în privința citatelor clasice.

Precizez că ediția britanică a cărții conține douăsprezece note, în majoritate redactate de Walter Hooper, fost secretar al lui C.S. Lewis, în prezent consilier pe probleme literare al administratorilor patrimoniului C.S. Lewis. Acestor note (care apar cu cifre arabe în cadrul ediției de față) le-am adăugat propriile note explicative, semnalate prin asterisc și, la final, cu (n. tr.).

A.M.D.G.

Emanuel Conțac

În distincta sa înfățișare scriitoricească, C.S. Lewis oferă cu prilejul acestei noi colecții de eseuri o apărare a drepte credințe creștine, confruntată cu amenințările evului contemporan. Textele cuprinse aici sondează zone profunde și sensibile ale sufletului religios, abordând probleme specifice discursului de tip teologic, precum noima apartenenței la Trupul lui Hristos, semnificația și puterea rugăciunii, înțelesul iertării, sau chestiuni ce țin de un spectru mai larg, cum ar fi falsul conflict dintre religie și tehnologie ori pretențiile nejustificate ale unora de a descifra sensul istoriei. Argumentația bine încheagată și de o mare limezime descoperă cărturarul fermecător și pătrunzător care în finalul fiecărui pasaj îți lasă nostalgia vorbeii scrise și graba de a te adânci în următorul, spre a regăsi savoarea pe care-o au doar fructele coapte ale minții.

De același autor:

Despre lumea aceasta și despre alte lumi

Surprins de Bucurie

LEI 22.00

ISBN 978-973-50-3150-3

9 789735 031503